

Le naravno je, da tako prizadeti gospodar v prvi vrsti, kolikor moči, odreče plačilo po pomoti mu naloženega davka in da popravo napačne posestne pole prosi pri davskem uradu, kateri plačilo terja.

O vspehu takih prošinj pa so došle podpisanemu od kmetov in gospodov gledé uradnikov, ki imajo nalogo, davke prejemati pri c. kr. glavnem davkarskem uradu v Ljubljani, prav nepovoljna naznanila.

Popolnem zanesljive osebe trdijo namreč, da so omenjeni uradniki neuljudni pri prejetju davkov sploh, da so nevoljni, ako pridejo stranke koj začetkom uradnih ur, da pa o pritožbah zoper napake v posestnih polah ne samo nič nočejo slišati, ampak take stranke prav nevljudno in osorno odpravljajo. — Ker se nevljudno vedenje uradnikov nikakor ne spodobi, najmanj pa pri uradu, v katerega mnogi davkoplačevalci dohajajo iz zeló oddaljenih krajev, da zadostijo svoji najtežji državljski dolžnosti s tem, da prinesó dostikrat prav prav težko prislužen davek, — in ker mora dalje tudi slavna c. k. vlada na to gledati, da se iz dragocenega dela za uravnavo zemljiškega davka odpravijo vse rečne napake ter da se davek terja od pravega posestnika zemljišča, — vprašajo podpisani:

1. Ali hoče slavna c. k. vlada strogo na to gledati, da vsaj davkarski uradniki, kateri redno občijo z davkoplačevalci, nikdar ne prezirajo svoje dolžnosti vljudnega občenja?

2. Ali hoče slavna c. kr. vlada za to skrbeti, da se v novih posestnih polah nahajajoče napake koj po njihovi izvedbi odpravijo, in da v to brez ugovora pripomorejo davkarski uradniki?

3. Ali je slavno c. k. vlado volja, davkarskim uradom ukazati, da se koj z oglašanjem napak v posestnih polah ustavi iztirjevanje davka od osebe, kateri je bil vsled take napake predpisan?

V Ljubljani 7. oktobra 1882.

Poklukar in tovariši.

Naši dopisi.

Iz Goriškega 18. sept. (Izv. dopis.) (*Temne strani cesarjevega potovanja. — Konec.*) Župani so se vdali ali direktno baronu Depretisu ali pa glavarem: goriškemu, tolminskemu in sežanskemu. Skoro vsi so cesarja nemški nagovarjali, da si jih je on z nasprotnim, slovenskemu narodu ugodnim in ljubeznjivim obnašanjem kar vpričo za večne čase osramotil, ko je ljudstvo slovenski pozdravljaj in se naravnost podučevati dal, da tod prebiva narod slovenski.

Tudi v goriškem mestu so se delale Slovencem vsakovrstne ovire. Slavnostni odbor, v katerem sta sedela edino dva Slovenca, dr. Abram in dr. J. Tonkli, je sklepal, kakor je ugajalo Nemcem in Italijanom, in je preziral slovensko narodnost, kjer je le mogel. V drugem je pa samostojno gibanje naših občin zatiral in pošiljal agitatorje v županije, da naj ne hodijo Slovenci s slovenskimi zastavami v Gorico; župani so se dali vloviti v mreže, katere so jim stavili zlasti s posredovanjem plemenitega, ali nikdar ne odločnega grofa Franca Coronini a. Slavnostni odbor je bil za dobro spoznal, da bi se pri ljudski veselici tudi pelo. Hotel je, da bi se vse tri narodnosti petja udeležile; ali Lahi so se izgovarjali z razlogi, kateri dišé po „irredenti“, gojeni po nekih agitatorjih tudi v Gorici. Pošteno bi bilo, da bi bili potem samo nemški in slovenski; ali odbor je žugal, da ne dovoli slovenskega petja, če se Slovenci ne vdajo tudi za italijansko petje. Ko bi bili Slovenci izostali,

bi sploh ne bilo petja, ker nemških pevcev ni bilo nad 20. Slovenski pevovodja jo je ukrenil, da naj rajše pojejo Slovenci sploh, tedaj po zaukazu odbora nemški, italijanski in slovenski. Pevcem se je bilo pridružilo vendar kakih 6 do 10 pevcev iz Lahov (Furlanije). Dosegli so Slovenci vsaj to, da so peli pred cesarjem tudi slovenski; če mu tudi niso poročali o nastanku mogočnega, iz 200 udov obstoječega zbora, imajo pa časniki zdaj odprto pot, terorizem slavnostnega odbora goriškega obsojevati, ki je silil slovensko narodnost tudi italijanski peti in tako vsaj za oni hip prave razmere cesarju drugače slikati, nego so dejanski. V obče se je slavnostni odbor obnašal, kakor da bi Slovencev na Goriškem ne bilo; moral je pa vendar dovoliti, da so vsaj društva slovenska z zastavami slovenskimi cesarja nazdravljala, ko so se mu poklanjala na Rojicah. Županijam prav za prav tudi ta odbor ni mogel zaukazovati, in ko bi bili naši župani dovolj pogumni, došle bi bile tudi slovenske občine z narodnimi zastavami, vsaj v nekem številu. Ali da jim je pogum ušel, krivi so celó slovenski agitatorji in pa slabo zastopana politika nekih mož, katere narod drugače visoko spoštuje. Sicer bo razgovor o vseh temnih straneh ob prihodu cesarjevem še kod drugod in ne bo mogel nikakor Slovincem škodovati. Slovenski župani pa so videli, da je bil narod po vsem odločniši, nego oni, in ta poduk za bodočnost ne ostane brez sadu. Bog daj!

Iz Kranja. (*Vabilo k 1. občnem zboru Cecilijinega društva kranjske dekanije dne 19. oktobra v Kranji.*)

Program:

I. Pri sv. maši ob 9. uri v dekanijski cerkvi: Festum s. Petri de Alcant. Confess.

1. „Veni s. Spiritus!“ Koral harm. P. Piel.

2. Tantum ergo Comp. P. A. Hribar (iz 26 Tantum ergo št. 13.)

3. Introitus: „Justus ut palma florebit“. Koral, harm. Hanisch.

4. Kyrie: Ex missa XI. toni auct. F. Witt.

5. Gloria: Ex missa „Te Deum laudamus“ auct. J. Diebold.

6. Graduale: „Os justi“ comp. F. Witt.

7. Credo: Ex „missa ss. Infantis Jesu“, auct. E. Stehle, koralno in 4 gl.

8. Offertorium: „In virtute tua“ compos. F. Witt.

9. Sanctus: Ex missa „in hon. s. Caeciliae“ auct. A. Förster.

10. Benedictus: Ex missa XI. toni auct. Fr. Witt.

11. Agnus Dei: Ex missa coronata: „Salve Regina“ auct. E. Stehle.

12. Communio: „Amen dico vobis“, Koral, harm. Hanisch.

II. Vpisovanje udov in volitev odbora.

III. Posamezni nasveti.

Začasni odbor.

Z Vrhnike. — Blagoslovila se je preteklo nedeljo nova čitalnična zastava v navzočnosti velikega števila odličnih gostov in prav velike množice domačega in vnanjega ljudstva. Pri blagoslovljenji pribijala se je zastava in prvi žebelj zabil je preč. gospod dekan, družega gospa kumica Kotnikova, tretjega kum g. dr. vitez Bleiweis Trsteniški, na dalje gosp. državni poslanec Klun, ki je imel tudi slavnostni govor. Ljubljanski „Sokol“ in čitalnica s pevci vred, pa čitalnica šentviška, bralao društvo borovniško in požarna straža vrhniška in logaška so bile prišle z zastavami. — Slovesnost sklenila je lepa veselica v čitalnični dvorani.

Iz Kamnika 5. okt. — Kamniško mesto obhajalo je danes lep in vesel praznik blagoslovljenja novega šolskega poslopja. Uže zgodaj vihrale so po mestu brez

števila deželne in državne zastave; došla je iz Ljubljane vojaška godba našega domačega polka; z vrha pri razvalini oznanjal je strel tudi okolici vesel praznik. Ob 10. uri zjutraj vršilo se je blagoslovljenje novega, z zelenjavo in zastavami bogato okinčanega poslopja v navzočnosti vse duhovščine, uradov, meščanov in velike množice vnanjega ljudstva. — Lepo, dva nadstropja visoko poslopje stoji prav na mestu poprejšnjih šol na velikem trgu. Vsi prostori so svitli in zbokani na železnih tramovih (traverzah). Pri tleh na desni od vhoda je lepa prostorna zbornica za mestni zastop, potem se uvrstijo pisarna županova, stražnica in zbornica gospodarskega odbora in blagajnica, razun tega še stanovanje za stražnika. — V prvem nadstropju so 4 prostorne sobe za dekliško, v drugem nadstropju pa 4 enake sobe za deško šolo. Stopnice so zložne hrastove, drugi vnanji tlak je iz tržaškega brusnika. — Vse poslopje je kinč mesta in neminljiv spominek modrega gospodarskega odbora pod vodstvom res spretno roke velezaslužnega župana dr. Samec-a.

Ob eni popoldne bilo je v novem poslopju kosilo za več kot 50 gostov, med temi bila sta tudi deželna poslanca dr. Poklukar in Potočnik, načelnik okr. glavarstva dr. Rühling, drugi uradniki, očetje frančiškani — učitelji šole — in prav mnogo število meščanov, katerim se je na obrazu bralo veselje, da je dokončano lepo in mestu koristno delo, ne da bi bili zato imeli zdaj ali v prihodnje plačevati doklad ali družih posebnih doneskov, ker dobro gospodarstvo gospodarskega odbora storilo je mogoče, iz prihranjenega denarja plačati vse lepo novo poslopje. — To je gotovo prikazen, kakoršne ne najdemo z lepo pri katerem novozidanem šolskem poslopju in zato so smeli meščani po pravici veseliti se lepega dela in zato se je prav po zasluženju napivalo modremu županu dr. Samec-u in izvednemu gospodarskemu odboru. — Napilo se je pa enako v duhu vseh prijateljev šolstva in naše dežele in iz srca vseh navzočih velezaslužnim šolskim učiteljem, prečastitim gospodom oo. frančiškanom, da jih Bog ohrani šoli tudi v prihodnje!

V Gotnici bil je 28. avgusta t. l. izvoljen za župana gospodar Pavel Mihič, za svetovalca pa posestnika Jože Weber in Karol Nosan.

Iz Knežje Lipe 19. sept. — Pri današnji volitvi občinskega zastopa našega izvoljen je bil za župana posestnik Mihael Lakner, gospodarja Janez Göstel in Andrej Lakner pa za svetovalca.

Iz Loga na Kočevskem. — Pri občinski volitvi 21. septembra t. l. zopet izvoljen je bil za našega župana posestnik in krčmar Mihael Rupe iz Loga, za svetovalca pa gospodarja Jurij Lakner in Miha Rozman.

Iz Ljubljane. — Vsaka reč ima svoj konec in tako je, hvala Bogu, do svojega konca došel pretekli ponedeljek kranjski deželni zbor. — Dolgo je umiral, večina skušala je še v svoji oporoki naslednikom svojim nakladati dolžnosti, kovati jih v vezi pogodeb posebno gledé nemškega ljubljanskega gledišča, gledé ponemčevanja šol in gledé farnih ubožnih zakladov, toda upamo, da se bode prihodnji deželni zbor, voljen po prosti volji naše dežele, vedel držati vseh svojih pravic in se ne briga za naredbe sramotne za sebi in drugim pravičen prost narod, žaljiv za cerkev, vse čase največjo podpornico in dobrotnico ubogih. — „Novice“ tedaj od julija meseca leta 1877. morejo zapisati prvi in edini veseli dan minulega deželnega zbora, to je, dan 9. meseca septembra 1882. leta — konec nenaravnega — zбора, s trdnim upanjem, da se deželi naši in slovenskemu narodu tak deželni zbor nikdar več ne vrne. — Bogate skušnje iz nesrečne naše pre-

teklosti, modro in odločno postopanje naših poslancev pa bister razum in živa zavest našega naroda nam daje popolno poročstvo za boljšo prihodnost.

— (*V zadnji seji deželnega zbora*) odgovoril je gospod deželni predsednik na predložene mu interpelacije. Pred vsem izrekel je na vprašanje zarad šolskih nadzornikov: da po njegovem osebnem mnenji ni pomislika zoper to, da bi se število nadzornikov v smislu interpelacije ne zmanjšalo, da je pa vendar stvar prevažna ter treba še preiskav in natančnega prevdarka prednosti in težav take naprave, predno se vlada za to odloči.

Na vprašanje zarad nemškega „Schulvereina“ odgovoril je gospod deželni predsednik, mislimo, da po nalogu došlemu mu od više strani: „da ‚Schulverein‘ po znanih dogodbah ni prestopil postave, ne svojih pravil“. — Na ostali dve interpelaciji ni mogel odgovoriti gospod predsednik zarad prekratkega časa za potrebne izvedbe, obljubil pa je po moči vstreči željam, izrečenim v interpelacijah.

— (*Narodni naš trgovec gospod Ferdinand Souvan*) kupil je, kakor čujemo, grajščino Volčji potok pri Kamniku. Za volitev v velikem posestvu pridobi s tem naš narod zmiraj zanesljiv glas.

— (*Volitve v mestni zbor novomeški*) vršiti se imajo prihodnji petek in soboto. Nemškutarji doli agitirajo na vsa kola, narodnjakov pa, ki bi se mogli in smeli odločno postaviti za našo reč z vso odločnostjo, je premalo, akoravno vemo, da meščanstvo po gromoviti svoji večini naravno in po svojem mišljenju stoji za narod. Po vsem je tedaj zdaj in dokler znani tamošnji uradniki smejo delati, nakaznovani zoper vsa načela sedanje vlade, še ni pričakovati odločne narodne zmage, vsikakor pa uže zdaj pričakujemo pomenljivega napredka.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Cesarjevič Rudolf z nadvojvodinjo Stefanijo odpeljal se je zopet v Prago. Zopet je tukaj veliko visokih gospodov: Oton, kralj gerški, Milan, kralj srbski, princ Viljem pruski, konečno tudi japonski princ Arisugara. — Včeraj bilo je grškemu kralju na čast sijajno kosilo pri cesarju, pruski princ pa se je uže prej odpeljal, spremil ga je cesar na kolodvor. — Minister dr. Pražak povzdignjen je vsled podeljenega mu reda železne krone druge vrste v baronski stan. — Presvitli cesar podati se ima, kakor časniki trdijo, dne 17. t. m. v Budim-Pešt, ker se kmalu potem (25. t. m.) prične zborovanje skupnih delegacij; čuti je bilo, da se bode to leto mnogo manj zahtevalo pri delegacijah za skupne, poglavito vojaške potrebe, kakor preteklo leto; s tem bi se tudi našredni deficit v državnem zboru primerno zmanjšal. — Tukajšnji mestni zbor, ki je uže marsikatero uganil, sklenil je, da mestna „Hypotheckenbank“ na ogerske državne papirje ne sme dovoljevati posojil, toda zopet se čujejo glasovi, da se ima ta čudni sklep preklicati. — Najimennitnejša dogodba tega tedna je ta, da je od obeh zbornic državnega zbora sprejeta postava o premembi volilne postave za državni zbor zadobila najvišje potrjenje. — S tem je tudi dejansko vničeno ono, po nekdanjem mnenju ustavoverne stranke neodstranljivo zavarovanje vedne večine nekdanje ustavoverne stranke. — Prihodnji državni zbor bo — to zdaj lahko za gotovo trdimo — naj se uže voli poprej ali kasneje — še bolj pomnožil sedanjo desnico državnega zbora, državi naši in skupini avstrijskih narodov na korist.